

FoU i Väst

Vision

För att förverkliga visionen om det goda livet och GR som en attraktiv, spännande och trygg region att bo i krävs ett systematiskt regionalt lärande och regional kunskapsutveckling inom välfärdsområdet. FoU i Väst ska vara en självklar resurs i detta sammanhang.

Genom ett gränsöverskridande arbete över verksamhets- och professionsgränser ges goda förutsättningar att utifrån kunskap och beprövad erfarenhet möta människors behov av trygghet, gemenskap, god hälsa och delaktighet under livets alla skeden.

Bärande idé och löpande verksamhet

FoU i Väst ska stärka vardagsnära kunskapsutveckling genom att synliggöra erfarenheter och befintliga kunskaper inom ett brett kunskapsfält, utveckla ny kunskap och visa på goda exempel. FoU i Väst ska bidra till att GR är en lärande region när det gäller välfärdsfrågor och underlätta för olika huvudmän att lära av varandra. FoU-projekt ska präglas av delaktighet och dialog.

Arbetsformer

Studier, utvärderingar och dialogtillfällen för erfarenhetsutbyte och kartläggningar initieras av GR-kommunerna samt av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. FoU-projekt med brukarperspektiv och/eller fokus på samverkan prioriteras. Arbetsätten för FoU-projekten utvecklas genom dialog med berörda och resultat återförs kontinuerligt till verksamheterna för att på så vis bidra till lärande och verksamhetsförbättringar. Erfarenheter från enskilda projekt sprids inom GR genom FOURUM, rapporter, seminarier och webbplats.

Seminarier för politiker, medarbetare och chefer anordnas kontinuerligt, ofta i samarbete med Göteborgs universitet, Vårdalinstitutet, Sahlgrenska akademien, länsstyrelsen, SBU (Statens beredning för medicinsk utvärdering), Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting.

Strategiska satsningsområden 2008

Samverkan och samarbete

Förebyggande och främjande arbete för barn och unga

En prioriterad målgrupp för forsknings- och utvecklingsinsatser som stärker samverkan är barn och ungdomar. Skola, arbetsförmedling, fritid, socialtjänst, barnpsykiatri, barnhälsovård och ungdomsmottagningar kan genom FoU-insatser bygga gemensam kunskap för främjande och förebyggande arbete med barn och unga. Framför allt är det viktigt att arbeta med satsningar som avser att stärka de ungas delaktighet i samhället.

Ungdomsstyrelsen har beviljat medel för att skapa en arena i Göteborgsregionen för att utveckla ett främjande och förebyggande perspektiv i arbetet med ungdomar. Frågor som kan bli aktuella på denna arena är: Hur möter man ungdomar med missbruk och kriminalitet med ett främjande perspektiv? Hur kan man tillvarata och utveckla ungdomars egen kraft?

FoU i Väst utvärderar Ungdomsstyrelsens satsning i Göteborgsregionen.

Under 2008 kommer implementeringsstudien av VästBus att avslutas. Resultat och erfarenheter från studien kommer att kunna bidra till en fortsatt bra utveckling av samverkansarbetet.

Socialt arbete, vård och omsorg

Inom socialt arbete samt vård- och omsorgsarbete har målgrupperna ofta så komplexa behov att insatser från yrkesgrupper med olika kompetenser och från skilda vårdgivare är nödvändiga. Samverkan behöver utvecklas för att skapa synergieffekter, rationaliseringar och kvalitetsförbättringar. Ambitionen för FoU i Väst är att skapa konkreta kunskapsprojekt som utgår från en helhetssyn på människors behov.

Människor med psykiska funktionshinder möter svårigheter i kontakten med psykiatrin (såväl äldre-, vuxen- som barnpsykiatri) och socialtjänsten. Genom en bättre samordning av FoU-insatser och resurser mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen kan en gemensam kunskapsutveckling för att bättre möta dessa målgruppers behov främjas. Under 2008 kommer en övergripande utvärdering av betydelsen av projekt i Västra Götalands län inom ramen för den Nationella psykiatrisamordningen att avslutas. Dessutom avslutas successivt utvärderingar av enskilda projekt. Resultat och erfarenheter från de olika utvärderingarna och studierna kommer att spridas och diskuteras och kommer att kunna bidra till en utveckling av psykiatrisamverkan kring barn, unga och vuxna.

För personer som har missbruksproblem kan det vara svårt att få ett samordnat stöd. FoU i Väst planerar att tillsammans med psykiatrin, kriminalvården och Göteborgs universitet utforma kunskaps- och forskningsinsatser som kan ge olika aktörer en god kunskapsbas.

Ansvar för en stor del av hälso- och sjukvårdsinsatserna för äldre ligger idag på kommunerna. För att skapa en god och säker vård och omsorg för de äldre och för att på bästa sätt ta vara på resurser, behöver samverkans- och organisationsformer utvecklas mellan länssjukvård, primärvård och kommuner. Speciellt viktiga områden för forskning och utveckling och samverkan är rehabilitering, läkemedelsfrågor, äldres boende, stöd till multistjuka äldre och den palliativa vården.

Inom dessa områden avslutas under 2008 flera projekt som kommer att få betydelse i samverkan. Närsjukvård utvecklas nu inom Västra Götalandsregionen samtidigt som ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal mellan regionen och kommunerna träder ikraft våren 2007. FoU i Väst följer dessa och andra förändringar.

Medborgarkraft

I ”Vision Västra Götaland – Det goda livet” betonas att resurser hos varje människa ska tas till vara oavsett kön, ursprung, funktionshinder, sexuell läggning eller religion. FoU i Väst genomför successivt projekt som stärker och utvecklar metoder för det civila samhällets och enskilda medborgares engagemang.

Uppföljning/utvärdering

Ett av huvuduppgifterna för FoU i Väst är att på olika sätt ge stöd i utvärderingsarbete samt öka kompetensen och intresset för utvärdering. Vilket blir resultatet av den ena eller andra vårdformen eller sociala insatsen? Vad hjälper vem och när? Medarbetare inom GR-kommunerna och Västra Götalandsregionen erbjuds stöd för att genomföra egna utvärderingar. FoU i Väst genomför utvärderingar på vetenskaplig grund på uppdrag av och i dialog med kommunerna och Västra Götalandsregionen, företrädesvis med fokus på samverkan och utifrån brukarperspektiv.

Regional utveckling för hållbarhet och tillväxt

Det är viktigt att belysa och skapa kunskaper om de ömsesidiga sambanden mellan å ena sidan sociala faktorer och folkhälsofaktorer samt å andra sidan den regionala utvecklingen. Viktiga frågor är: Vilken betydelse kan satsningar inom regional utveckling få för sociala villkor och folkhälsa? Kan socialtjänst samt hälso- och sjukvård bidra till ökad tillväxt i Göteborgsregionen? Vilken betydelse kan förändringar i den fysiska miljön – genom bland annat investeringar i infrastruktur, transport- och bebyggelseutveckling – få för sociala villkor och folkhälsa?

FoU i Väst/GR kommer under 2008 att avsluta studien om en ”Kollektivtrafik för alla”. Resultat och erfarenheter från studien och förändringsprojektet i Göteborgs Stad kommer att spridas och diskuteras och kan på så vis bidra till en utveckling av en kollektivtrafik för alla i hela GR-området.

Kunskapsförsörjning och kompetensutveckling

Medarbetare inom kommunerna och Västra Götalandsregionen erbjuds oavsett utbildning möjlighet att med stöd av forskare genomföra fördjupningsarbeten, utvärderingar och studier. Att delta i olika FoU-projekt är attraktivt och ses som ett led i kompetens- och kunskapsutveckling.

Europeiskt samarbete och erfarenhetsutbyte

Sverige är en del av EU med många likartade möjligheter och utmaningar. Inom EU har länderna mycket att vinna på kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte.

Inom EUs ramprogram 7 kommer det att finnas möjlighet att bygga upp sociala forskningsplattformar (SMRP, Socially Motivated Research Plattform) för att utveckla kunskaper i syfte att framgångsrikt hantera framträdande samhällsproblem, till exempel inom ovan nämnda områden. Plattformarna ska utvecklas genom samarbete mellan högskolor, universitet och offentlig sektor i Europa. Stor vikt kommer att läggas vid dialog, lärande och kunskapsutbredning.

Det är en utmaning för GR och FoU i Väst att medverka till att bilda forskningsplattformar och nya forskningsnätverk i Europa, som kan få betydelse för såväl den europeiska som den regionala utvecklingen.

Framtida utmaningar

Äldre som resurs och äldres hälsa

Andelen äldre människor antas öka kraftigt under de närmaste årtiondena efter att ha legat konstant de senaste 20 åren. Ofta beskrivs den förväntade utvecklingen som problematisk och äldre ses som en försörjningsbörda. Kan det finnas vinster för ett samhälle med en stor andel av befolkningen som pensionerade, vinster i energi och resurser? Vad behövs för att äldre människor ska kunna vara fortsatt aktiva och bidra till en god välfärdsutveckling? På vilket sätt kan bostadsplanering, resmöjligheter och nätverk få en betydelse för människors självständighet, delaktighet och kreativitet?

FoU i Väst ska bidra till att ta vara på och utveckla kunskaper och erfarenheter för att stärka och öka äldres engagemang i samhällsutvecklingen.

Andelen *äldre äldre* förväntas också öka och därmed också behovet av sammanhållen vård och omsorg. FoU i Väst ska bidra till att äldreomsorg och äldreomsorg är av hög kvalitet och att den styrs av människors behov snarare än av organisatoriska gränser.

Utveckling genom etnisk mångfald

Göteborgsregionen präglas av etnisk mångfald där olikheter ska främjas och utvecklas. Den etniska mångfalden innebär en potentiell möjlighet för den regionala tillväxten.

FoU-projekt ska ha ett mångfaldsperspektiv. Särskilda aktiviteter som ökar kunskaper kring etniska gruppers villkor, förutsättningar och möjligheter skall anordnas för att förstå och se värdet av människors resurser och för att utveckla krafter som främjar allas delaktighet i vid bemärkelse. Projekt som avser att förbättra och utveckla ungas delaktighet i samhället ska ha hög prioritet.

Hållbar utveckling

I skrivelsen ”Strategiska utmaningar – en vidareutveckling av svensk strategi för hållbar utveckling” från mars 2006 redovisar regeringen olika utmaningar för hållbar utveckling. Bland annat nämns en god hälsa som en viktig förutsättning och att det är en utmaning att möta den demografiska utvecklingen. FoU i Väst ska verka för att kunskaper utvecklas och erfarenheter tas till vara för att stärka den sociala och mänskliga dimensionen för hållbar utveckling och regional tillväxt.